

İKV BİLGİ NOTU

AB GÖÇ VE İLTİCA EĞİLİMLERİ

Hatice Fulya Topyıldız, İKV Uzman Yardımcısı

AB İstatistik Ofisi *Eurostat*, AB'nin göç ve iltica eğilimleri verilerini yayımladı.¹ *Eurostat* bu verilerde AB'ye yönelik göç, AB'den göç, AB içi göç, AB vatandaşı olmayan uluslararası koruma altındakiler ve düzensiz göç hakkında bilgilere yer veriyor.

AB'ye ve AB'den Göç

2021 yılında AB üyesi olmayan ülkelerden 2,4 milyon göçmen AB'ye gelirken bu sayı iki katından daha fazla artarak 2022 yılında 5,1 milyona ulaştı. 2022 yılında Lüksemburg ve Slovakya hariç tüm üye ülkelere gelen göçmenlerin %50'si veya daha fazlası AB dışından geldi. En yüksek pay ise Çekya, Litvanya, Letonya ve Slovenya'ya ait. Çekya'ya gelen göçmenlerin %95'inin, Litvanya'ya gelenlerin %91'inin, Letonya'ya gelenlerin %89'unun ve Slovenya'ya gelenlerin ise %87'sinin AB üyesi olmayan ülkelere geldiği görüldü.

2022 yılında AB üyesi olmayan ülkelere gelen göçmenler için AB içindeki en popüler ülkeler ise sırasıyla Almanya, İspanya, İtalya, Çekya ve Fransa. Almanya'ya AB dışından gelen göçmen sayısının 1,6 milyon olduğu kaydedilirken, İspanya'nın 860 bin, İtalya'nın ise 334 bin olduğu belirtildi.

Eurostat verilerinde bir AB ülkesinde ikameti olup, AB dışı bir ülkeye en az 12 aylığına giden kişilerin sayısı üzerine bilgilere de yer veriliyor. Buna göre 2022 yılında 2021 yılına benzer şekilde AB'de ikameti olan yaklaşık 1 milyon kişi AB üyesi olmayan bir ülkeye göç etti. Bu rakamlarda en yüksek payın %62 ile GKRY'den, %61 ile Slovenya'dan olduğu görüldü. En düşük pay ise %17 ile Lüksemburg.

AB İçi Göç

Bilindiği üzere "Kişilerin Serbest Dolaşımı" ilkesi gereğince AB vatandaşları AB içinde serbest dolaşım ve herhangi bir AB ülkesinde ikamet hakkına sahip. *Eurostat'a* göre 2022 yılında 1,5 milyon kişi bir AB ülkesinden başka bir AB ülkesine taşındı. 2021 yılı ile kıyaslandığında %7 oranında artış görüldü. 2022 yılında diğer AB üye ülkelerinden en fazla göçmen alan ülkeler sırasıyla Almanya, İspanya, Romanya, Fransa ve Hollanda oldu. Bu verilere göre Almanya'ya 332 bin, İspanya'ya 148 bin ve Romanya'ya 115 bin göçmen ulaştı.

¹ Eurostat, "Migration and asylum in Europe – 2024 edition",
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/interactive-publications/migration-2024> Erişim Tarihi: 30.12.2024

İltica ve Koruma

2023 yılında AB ülkeleri, 2022 yılına göre %7 oranında artış göstererek 410 bin sığınmacıya koruma statüsü verdi. İlk kez uluslararası koruma statüsü almak için yapılan başvurular 2023 yılında 2022 yılına göre artış gösterdi. Başvuruların 2022 yılına göre %20 oranında artış gösterdiği ve 2023 yılında 1 milyona yükseldiği görüldü. Buna göre ilk kez gerçekleştirilen başvurular ise 329 bin ile Almanya'ya, 160 bin ile İspanya'ya ve 145 bin ile Fransa'ya yapıldı. Almanya, İspanya, Fransa ve İtalya'ya yapılan ilk başvuruların tüm AB ülkelerine yapılan başvuruların %73'ü olduğu görüldü.

2023 yılında ilk kez sığınma başvurusunda bulunanların %43'ü Asya vatandaşı, %23'ü Afrika vatandaşı ve %17'si ise Kuzey veya Güney Amerika vatandaşı olarak kaydedildi. Ek olarak, en çok sığınma başvurusunda bulunan kişilerin ise vatandaşlıklarının olduğu ülkeler sırasıyla Suriye, Afganistan ve Türkiye.

Düzensiz Göç

AB vatandaşı olmayan kişilerin yasal olmayan şekilde AB topraklarına girmeye ve kalmaya çalışması düzensiz göç olarak tanımlanmaktadır. 2023 yılında 123 bin kişinin AB dış sınırlarından bir tanesinde girişi engellendi. Ayrıca 2022 yılı ile kıyaslandığında reddedilme sayısının %13 oranında düştüğü görüldü. Bu kişilerin %58'i kara, %39'u hava ve %3'ü ise deniz sınırında girişinin engellendiği belirtildi. Reddetme sayısının en çok olduğu ülkelerin ise sırasıyla Polonya, Macaristan ve Hırvatistan olduğu ortaya çıktı.